

داتق بازرگانی سنجیح معاون وکشاورزی کرمان

فرم صور تجلسه

مکان جلسه: سالن کنفرانس شماره دو اتاق	موضوع جلسه: نشست بررسی همکاری های اقتصادی استان کرمان و کشور پاکستان	تاریخ: ۱۳۹۶/۰۵/۱۴ ساعت: ۱۱:۰۰ – ۱۲:۰۰
--	---	--

دستور جلسه:

بررسی همکاری های اقتصادی استان کرمان و کشور پاکستان

رئیس جلسه:

آقای سید مهدی طبیب زاده

شرح گزارش جلسه:

در ابتدای جلسه، آقای مهندس طبیب زاده ضمن عرض خیر مقدم به آقایان محمد رفیع، سرکنسول پاکستان و نظر محمد، رایزن بازرگانی پاکستان در ایران و سایر مهمانان، اعلام نمود که این جلسه، جمع فعالین اقتصادی به همراه مدیران ارشد استان می باشد که در یک همکاری صمیمی قصد دارند توسعه صادرات را به عنوان اصلی ترین برنامه پیش رو داشته باشند. در این جلسه علاوه بر فعالین اقتصادی رشته های مختلف که یا با پاکستان فعالیت دارند و یا علاقمند به فعالیت هستند، مدیران گمرک، سازمان استاندارد، سازمان صنعت معدن تجارت شمال و جنوب استان و سازمان جهاد کشاورزی حضور دارند.

اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

فرم صور تجلسه

ایشان گفت با مطالعه اقلام صادراتی و وارداتی کشور پاکستان به این نتیجه رسیدم که بخش مهمی از این نیازها نه تنها از ایران بلکه از استان کرمان هم قابل تامین است. در کلیپی که نمایش داده شد با گوشه ای از توانمندی های استان کرمان آشنا شدید. ایشان افزود همانطور که شنیدید استان کرمان یکی از استان های مهم کشاورزی، معدنی، صنعتی، گردشگری و صنایع دستی کشور است. پروژه های بسیار بزرگی در دست اجرا است که می تواند بخشی از نیازهای پاکستان را در زمینه آهن و فولاد و انرژی تامین کند. همچنین کرمان یک پتانسیل قوی برای خدمات فنی و مهندسی دارد. شما با یکی از شرکت های کرمانی که در پاکستان راه ساخته است، آشنا هستید و از این شرکت های بزرگ پیمانکاری در کرمان وجود دارد که می توانند در اجرای پروژه های عمرانی در پاکستان موثر باشند. پروژه های متعدد انرژی در کرمان در حال اجرا است که می توانند تامین کننده برق مورد نیاز پاکستان باشند. ایشان افزود من لیست بزرگی از توانمندی های استان کرمان که می توانند صادرات به پاکستان داشته باشند را در اختیار دارم که ترجیح می دهم فعالین اقتصادی خودشان مطرح کنند و دوستان پاکستانی هم علاقمندی خودشان را اعلام کنند. ما همیشه از پتانسیل ها گفته ایم اما کمتر به عمل رسیده است. می خواهیم این جلسه شروعی باشد برای اقدام عملی جهت صادرات به پاکستان و واردات اقلام مورد نیاز ما از پاکستان. اتاق بازرگانی می تواند محور مذاکرات B2B باشد که مشخصاً به سمت اقدامات اجرایی برویم. این می طلبد که در فرصتی که در کرمان هستید، مذاکرات ادامه پیدا کند و اتاق هم تلاش های جدی خود را انجام خواهد داد. ما به یک نقشه راه احتیاج داریم که راهبردی هم برای آن باید تهیه کنیم. باید ببینیم چکار می توانیم انجام دهیم که به یک سطح مهم و موثری از صادرات ایران به پاکستان آنچه که از کرمان قابل تامین است، برسیم. آنچه که در شروع کار مهم است، اراده جدی طرفین است که از سوی ما این اراده به طور جدی وجود دارد. مسئولین استان و در رأس آن ها استاندار کرمان فعال و پیگیر و علاقمند به توسعه تجارت هستند و مدیران موثر در بحث تجارت دور این میز و در این جمع هستند. بنابراین همه چیز برای یک همکاری بزرگ فراهم است. ما معتقدیم که اگر فعالیت های اقتصادی گسترده شود و مرزها محل مبادله کالا و تجارت باشند و مبادله کالا جانشین نا امنی خواهد شد. ما آماده ایم.

در ادامه جلسه، آقای مهندس رشیدفرخی، ضمن عرض خیر مقدم به مهمانان، گفت دو کشور ایران و پاکستان با یکدیگر دوست و برادر هستند. وی افزود بحث من در مورد تجارتي است که الان در دنيا مرسوم شده است. دنيا به سمت تجارت جدیدی در حرکت است. جغرافیای سیاسی دنيا در حال تغییر است و به نظر من تجارت هم به همین صورت در حال تغییر است و تجارت بین منطقه ای و منطقه ای در حال تشکیل است، مخصوصاً دو کشور ایران و پاکستان. به نظر من هر کدام نیمه های گمشده یکدیگر هستند. ایران می تواند دروازه ای باشد برای پاکستان، برای حضور پاکستان در کشورهای CIS، روسیه و همینطور ورود به کشورهای غربی از جمله ترکیه و همینطور پاکستان می تواند کشور بسیار مهمی برای ما جهت ورود به شرق باشد. زیرساخت های آن آماده و در حال تکمیل شدن است. همانطور که می دانید راه آهن بین ایران و پاکستان تقریباً به عنوان یک زیرساخت مهم در حال استفاده و همچنین در حال تکمیل تر شدن است. همینطور این زیر ساخت اولیه می تواند زیرساختی برای زیرساخت های بعدی و آینده باشد و همچنین دورنمایی باشد برای تصمیمات بلندپروازانه ای که برای این تجارت با شرق در نظر گرفته شده است. با این تصور که تجارت بین ایران و پاکستان روز به روز در حال گسترده تر شدن هست و هر کدام نیاز به وجود کشور همگرا و همسایه ای مثل همدیگر داریم که به سایر کشورها دسترسی داشته باشیم، شاید اینجا باشد که نقش کرمان را بتوان توضیح دهم، به عنوان بندرگاه اولی که می تواند بین کرمان و پاکستان روابط بسیار صمیمانه و دوستانه و اقتصادی ای به وجود آید. نا امنی زاینده فقر است. اگر جز مسایل جزئی که گاهاً در مرزها بین پاکستان و ایران مشاهده می کنیم و این ناامنی هایی که می بینیم شاید به خاطر عدم معیشت صحیح مرزها و مرزنشینان است. منهای مسایل تروریستی و شیطنت هایی که دولت ها انجام می دهند که می خواهند این فضا بین کشورهای همسایه به وجود آید. من مطمئن هستم با یک تجارت صحیح و با یک روابط صحیح این نا امنی ها هم خود به خود برطرف خواهد شد. با فاصله نزدیکی که ما با کشور دوست و برادر، پاکستان، با مرزها داریم، پتانسیل های خوبی هم الان در استان داریم اعم از انتقال، ترانزیت و مواد معدنی. با همه این صحبت ها، اگر بنا باشد یک روابط اقتصادی صحیح و زیرساختی که الان موجود است، گسترش پیدا کند، به نظرم اولین جای آن در ایران، کرمان است. در خاتمه باز عرض می کنم که مطمئناً نحوه اقتصاد و تجارت در دنيا رو به عوض شدن و تکمیل تر است. در قدیم اینطور بوده و در جدید مطمئناً بیشتر خواهد شد که تجارت های جهانی از طریق تجارت های منطقه ای صورت خواهد گرفت. باز هم عرض می کنم از حضور شما در کرمان بسیار خرسندم و مطمئن هستم علاوه بر روابط خوب سیاسی و اقتصادی که موجود هست، روابط فرهنگی مشترک هر چه بیشتر ما را به هم نزدیک خواهد کرد. در هر صورت همانطور که آقای مهندس طبیب زاده گفتند، ما آماده ایم.

در ادامه، رایزن بازرگانی پاکستان در ایران، آقای نظر محمد، گفت که تشکر ویژه ای از آقای طبیب زاده در خصوص توضیحات مفصلي که درباره استان کرمان ارایه شد، دارم و مراتب احساسات و مودت خود را به نمایندگی از کشورم و همینطور مراتب خرسندی و تشکرم بخاطر دستاوردهای شگرفی که استان کرمان داشته را اعلام می کنم. ایشان افزود خدمت اعضا حاضر در این جلسه عرض کنم که ظرفیت های بسیار گسترده ای برای گسترش روابط بین ایران پاکستان وجود دارد که این روابط در حال حاضر تا سقف غایی خودش به مرحله اجرا نرسیده و امیدواریم هرچه زودتر به بالاترین

سطح مورد نظر در زمینه اجرایی شدن برسد. ما به شدت مشتاق گسترش روابط با بخش ها و مناطق مختلف کشور جمهوری اسلامی ایران و همینطور گسترش روابط بین مردم دو کشور هستیم. گسترش روابط تجاری مشترک فرصت هایی را برای سرمایه گذاری مشترک و بازرگانان دو کشور به وجود خواهد آورد که هدف ما افزایش سرعت و کارایی این روابط تجاری مشترک، به ویژه در مناطق مرزی و استفاده از کل ظرفیت موجود تجاری به ویژه جاده ای و دریایی، به ویژه در مناطق مرزی بین دو کشور می باشد. بسیار خرسند و سپاسگزارم از بابت مهمان نوازی گرم مقامات کشور جمهوری اسلامی ایران، علی الخصوص مقامات حاضر در این جلسه و در اینجا برای بررسی برنامه های آتی حضور داریم. همینطور از نمایندگان دفاتر وزارت خارجه در زاهدان و کرمان به خاطر همکاری و گسترش همکاری، تشکر ویژه و قدردانی می کنم.

سپس آقای محمد رفیع، سرکنسول پاکستان، گفت: اول از همه از جناب آقای مهندس طبیب زاده، ریاست محترم اتاق و بازرگانان و فعالین اقتصادی که در این جلسه حضور دارند، عرض تشکر دارم. بسیار شگفت زده شدم که با عده کثیری از خانم ها و آقایانی که در این جلسه حضور دارند و اگر عکس این جلسه را به من بدهند من این عکس را به تمام دنیا نشان خواهم داد و آنجا اعلام می کنم که ایران و پاکستان دو کشوری هستند که متأسفانه به طور نادرستی در دنیا مطرح شده اند و ما کشورهایی هستیم که بیش از دیگر کشورها ظرفیت در استفاده از نیرو های خانم داریم و آماده به کارگیری آن ها هستیم. ایشان بین کرد، من اینجا به اطلاعاتان می رسانم که حتی مردم عادی پاکستان هم عشق خاصی به مردم ایران دارند و معتقدند که ایران در همه کشورهای اسلامی شماره یک هست و ایران تنها کشوری است که در سخت ترین شرایط بهترین عملکرد را داشته است. نمونه آن هم در مواجهه با تحریم ها بود که با توجه به تمام فشارهایی که علیه کشور بود به خوبی جمهوری اسلامی توانست این معضل را مدیریت کند. ایشان افزود در رابطه با موضوعات تجاری قصد دارم یک تصویر مشخصی را به شما عزیزان ارائه کنم. همانطور که سایر دوستان هم مطرح کردند روابط تجاری، گسترش و رشد روابط تجاری بین دو کشور قرار است در دستور کار قرار گیرد و من در اینجا اعلام می کنم که ارتقا و گسترش این روابط از سال گذشته از

طرف ما آغاز شده است و روند رشد و توسعه این روابط بین دو کشورها صرفاً از طریق همکاری فعالان تجاری مثل افرادی که در این جلسه حضور دارند ممکن خواهد شد. شما افراد واقعی هستید که می‌توانید به رشد و گسترش روابط تجاری کشورها کمک کنید. در سال گذشته، با وجود مشکلاتی از قبیل مشکلات مالی و بانکی که بین دو کشور وجود داشته، روابط تجاری بین دو کشور بالغ بر ۳۰ درصد افزایش داشته است. در رابطه با سطح روابط تجاری، از سال گذشته تا به حال بالغ بر یک میلیارد دلار گسترش داشته است و هدف غایی که بین سران دو کشور تعیین شده است، رساندن روابط تجاری به سقف پنج میلیارد دلار هست و باتوجه به رشد برنامه‌ای که در سال گذشته داشتیم، اگر این روند ادامه پیدا کند مسلماً به سقف پنج میلیارد دلاری خواهیم رسید. در سال گذشته هیات‌های مختلفی از دو کشور با هم بحث و تبادل نظر داشتند از جمله همایش OTT که با حضور هیاتی از ایران با حضور دکتر حسن روحانی و هیات‌های مختلف دیگری در ارتباط با روابط اقتصادی و کمیسیون‌های مشترک اقتصادی برگزار شد. جلسه‌ای در تهران با معاونت بانکی ایالتی پاکستان و سران بانک مرکزی جمهوری اسلامی در آوریل ۲۰۱۷ برگزار شد و دو هفته بعد هم جلسه دیگری برگزار شد و بحثی که ما مسرماً به دنبال پیگیری آن هستیم بحث روابط آزاد تجاری بین دو کشور است که این مورد در جلسه‌ای در دسامبر ۲۰۱۶ مطرح شد. متعاقباً در جلسه‌ای در جولای گذشته در دستور کار کمیته فنی قرار گرفت که در پاکستان برگزار شد و در نهایت هم می‌توانم بگویم که روز گذشته ما جلسه‌ای را در زاهدان داشتیم تحت عنوان کمیسیون مشترک تجارت مرزی که هیاتی ۲۲ نفره از پاکستان با هیات‌های مختلفی مقابلشان در زاهدان برگزار کردند و مسائل مختلف اقتصادی و تجاری مورد بحث و بررسی قرار گرفت. مورد دیگر، افزایش و گسترش روابط علی‌الخصوص در حوزه روابط ریلی و راه آهن بین دو کشور هست. در ارتباط با حمل و نقل ریلی، روابط ریلی در سال گذشته ۲۰ درصد افزایش داشته است و در سه ماهه گذشته هم ۱۲۸ درصد رشد داشته است و به ضرس قاطع اعلام کنم که این تبادلات ریلی به صورت دائم برقرار بوده به طوری که گاهی قطارهایی خالی از پاکستان به ایران می‌آیند و در اینجا بارگیری می‌شود و مجدداً به پاکستان برمی‌گردد. اگرچه کشور پاکستان همانند ایران منابع غنی ندارد، با این وجود باز هم مردم پاکستان مسر هستند که این روابط تجاری و اقتصادی را با ایران داشته باشند. من می‌توانم اینجا اعلام کنم که بازرگانان کشور پاکستان به شدت مسر افزایش و رشد روابط تجاری هستند و برای این مهم به طور مکرر به دولت کشور پاکستان ابراز فشار بر حسب نیاز می‌کنند و این روابط را با کشور جمهوری اسلامی افزایش دهید و من هم این مورد را از نمایندگان و بازرگانان حاضر در این جلسه می‌خواهم که حتماً اهداف و نیازهای خود را با دولت جمهوری اسلامی ایران در رابطه با افزایش و رشد این روابط مطرح کنند زیرا که ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بسیار زیادی برای گسترش این روابط وجود دارد. ایشان خاطر نشان کرد از آنجایی که ما دو کشور مسلمان و برادر هستیم و اگرچه گاهی مشکلات سیاسی وجود دارد، من نمی‌دانم آیا این مشکلات سیاسی در رابطه با گسترش تجارت با ایران وجود دارد یا نه اما در پاکستان با وجود این مشکلات ما مسر بر رشد بیشتر و بیشتر روابط تجاری هستیم به طوری که نه تنها به آن هدف ۵ میلیارد دلاری دسترسی پیدا کنیم بلکه دوست داریم که از این هدف ۵ میلیاردی هم فراتر برویم. همانطور که میدانید من مطلع شدم که مراتب ویژه‌ای در استان کرمان در حوزه گردشگری وجود دارد و با توجه به ظرفیت‌های گردشگری بین دو کشور من اعلام می‌کنم که مناطق بسیار زیبایی در پاکستان وجود دارد که حتی مناطق گردشگری تاریخی آن از مناطق

گردشگری کشورهای اروپایی زیبا تر هست. فکر می کنم که مردم ایران هم باید با اهداف گردشگری برای بازدید از این مناطق تاریخی در پاکستان سفر کنند. البته بسیاری از این ظرفیت ها و مکان های گردشگری مربوط به مسلمانان نمی باشد اما مناطق تاریخی با تاریخچه بسیار غنی هستند که می تواند مورد نظر گردشگران ایرانی قرار گیرد. در زمینه گردشگری می توانم اشاره کنم که بیش از نیمی از مردم پاکستان برای زیارت مناطق زیارتی به ایران می آیند که متاسفانه این زوار هم نسبت به سایر جاذبه های گردشگری از جمله جاذبه های گردشگری که در استان کرمان وجود دارد، اطلاع کافی ندارند یا عمدتاً نا آشنا و نا آگاه هستند و اینجا اعلام می کنم که باید به ظرفیت های گردشگری نیز توجه ویژه ای شود. ما افرادی هستیم که باید آن ظرفیت ها را افزایش دهیم و در جهت توسعه این ظرفیت ها قدم برداریم. پاکستان محصولات بسیار خوبی در حوزه صنعت نساجی و پارچه بافی دارد که از کیفیت بسیار مطلوبی برخوردار هستند. بخش بسیار زیادی از این محصولات به کشورهای مثل آلمان و سایر کشورهای اروپایی و آفریقا صادر می شود. متاسفانه فقط بخش بسیار کمی را برای صادرات به ایران داریم. در زمینه محصولات غذایی و کشاورزی، مناطقی مثل پنجاب که به عنوان سبد غذایی جهان معروف است از ظرفیت تولید محصول بسیار خوبی برخوردار است که متاسفانه باز هم بخش اعظم محصولات تولید شده در این منطقه هم به کشورهای دیگر صادر می شود. ما محصولات بسیار با کیفیتی تولید می کنیم. کشور پاکستان ظرفیت بسیار خوبی در صنعت فوتبال دارد از جمله توپ فوتبال. بالغ بر ۱۷ درصد توپ های جام جهانی در پاکستان تولید می شود. به طور مشابه ظرفیت های بسیار بالایی در جمهوری اسلامی ایران وجود دارد از جمله ظرفیت های مثل پتروشیمی، مواد نفتی و غیر نفتی که بسیاری از این مواد به کشورهای ثالث صادر می گردد. گاهی بخشی از این محصولات به صورت غیر رسمی و غیر قانونی به پاکستان صادر می شود. اگرچه مشکلاتی مثل مشکلات تروریستی وجود دارد باید این مشکلات چه تروریستی و چه غیر تروریستی حل شوند. مشکلات مشابه و موجود در حوزه تجارت باید حل شود. رفع این مشکلات به منظور دسترسی به اهداف تجاری بسیار گسترده، صرفاً و فقط با همکاری بازرگانان و تجار ممکن است زیرا که ما به عنوان افرادی که دولتی هستیم شاید این دغدغه و امکان را نداشته باشیم که با این جدیت این موضوعات را پیگیری کنیم ولی بازرگانان و تجار دو کشور باید به صورت جدی و مصمم پیگیر رشد و گسترش روابط تجاری و اقتصادی باشند. الان می خواهم آماری در ارتباط با رشد روابط تجاری اعلام کنم. سال گذشته بالغ بر ۱/۲ میلیارد دلار سقف روابط تجاری بین دو کشور بوده است که از این رقم چیزی حدود ۸۰۰ میلیارد دلار سهم صادرات ایران به پاکستان و ۴۰۰ میلیون دلار سهم صادرات پاکستان به ایران بوده است. با توجه به این آمار، بخش اعظم و بیشتر صادرات مربوط به کشور جمهوری اسلامی ایران می باشد و کشور ایران ذینفعتر است که این از نظر ما مشکلی ندارد. باز هم ما مشتاق هستیم که صادرات از ایران به پاکستان رشد بیشتری پیدا کند. به طوری که هر قدر ما قطارهای خالی به ایران می فرستیم دوست داریم که بارگیری شوند و مجدداً به پاکستان برگردند. روابط به گونه ای باشد که وقتی مثلاً من می گویم آقای نظر محمد و آقای رشیدفرخی برادر هستند، وقتی چیزی را می فرستند به راحتی و بدون مشکل حمل و نقل شود و این موضوع به صورت عکس هم اتفاق افتد. در سال گذشته در حوزه افزایش صادرات، ما صادرات برنج را داشتیم که با رقمی بالغ بر سی درصد رشد پیدا کرد و به عددی حدود ۱۷۵ میلیون دلار رسیده است. این موردی هست که می توانیم بگوییم که از ۷ تا ۹ درصد به ۳۰ درصد رسانده ایم و

دستاورد بسیار مهمی برای ما محسوب می شود و هدف ما همکاری و گسترش روابط است و این همکاری صرفاً از طریق بازرگانان و جوامع تجاری محقق خواهد بود. علاوه بر افزایش روابط تجاری، یکی از فاکتورها و عوامل مهم در زمینه رشد روابط، شرکت در نمایشگاه ها و همایش هایی است که نکات مفید و موثری را داشته است. در سال قبل جمهوری اسلامی در کراچی همایش و نمایشگاه خود را برگزار کرد. عده کثیری از بازرگانان ایرانی در این نمایشگاه حضور داشتند و ما هم مشتاق این هستیم که به طور مشابه نمایشگاه هایی را در ایران از جمله در شهرهای تهران و زاهدان برگزار کنیم. در اینجا اعلام می کنم که پاکستان قصد دارد که همایش اکسپو کراچی را در کراچی برگزار کند. این همایش از ۹ تا ۱۲ نوامبر در کراچی برگزار خواهد شد. من از همه بازرگانان حاضر در اینجا دعوت می کنم که حتماً در این همایش شرکت کنند. از آقای مهندس طبیب زاده خواهش دارم که هر چه بیشتر و بیشتر از بازرگانان جهت حضور در این همایش دعوت نمایند. من به همراه خودم فرم های مربوطه را دارم که در اختیار آقای مهندس طبیب زاده قرار می دهم که با شما به اشتراک بگذارند و انتظار دارم که بازرگانان خانم در این همایش شرکت کنند. چرا که در همایش های این چنینی، شما می توانید با افراد و جوامع مختلف تجاری ملاقات کنید. در مورد ظرفیت های صادراتی، وارداتی و تجاری خودتان و این افراد گفتگو کنید. من خودم و دیگر مسئولین به عنوان مقامات دولتی افرادی هستیم که در این همایش ها به عنوان تسهیل کننده در این همایش حضور خواهیم داشت. وزرا و معاونین ما وجود دارند. نقش ما، نقش تسهیل کننده است و نقش بازرگانان، نقش انجام روابط تجاری هست. در پایان از شما تشکر می کنم و این را می گویم که همانند اعضای یک خانواده هستیم و با یکدیگر برادر هستیم و باید با هم همکاری داشته باشیم، از شکیبایی و میهمان نوازی شما تشکر می کنم. شما با حضور خود در این جلسه ثابت کردید که مردم کرمان بسیار مهمان نواز هستند

در ادامه آقای مهندس طبیب زاده اعلام داشت که طبق معمول صحبت های بسیار زیاد و یک طرفه ای صورت گرفت که فعالین اقتصادی گوش می دهند و بعد جلسه تمام می شود. به نظر من باید حرف به عمل تبدیل شود. در مورد پتانسیل ها و روابط دو جانبه صحبت شد. باید ببینیم چطور می شود یک کالای خوب صادر و یا وارد کرد. ما در اتاق بازرگانی به نیابت از

شما به دنبال حل این مسائل از جمله بهبود فضای کسب و کار، رفع موانع و مسائل بانکی و .... هستیم. ایشان افزود ما با همکاری سازمان های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، گمرک و استاندارد برای رفع این مسائل می کوشیم که فعالین اقتصادی به راحتی صادرات و واردات داشته باشند. ما بیست روز گذشته همایش بازرگانی با کشور عمان داشتیم. هفته گذشته جلسه با بانک صحرار در تهران داشتیم که مشکلات بانک را برطرف کنیم. با دوستان پاکستانی هم حتما مذاکراتی را خواهیم داشت. ما به عنوان اتاق بازرگانی همراه شما در جهت رفع موانع خواهیم بود. اما اینکه چگونه و با چه مکانیزمی وارد این بازارها شوید، بستگی به خودتان دارد.

در ادامه فعالین اقتصادی حاضر در جلسه، به بیان سوالات خود پرداختند.

آقای دکتر نعمت الهی گفت، کاهش قوانین دست و پا گیر اداری و حذف بروکراسی اداری بایستی بطور جد در دستور کار دستگاه های اجرایی قرار گیرد. ایشان گفت، با توجه به منابع غنی که ایران دارد بایستی بیشتر به آن توجه شود. تحقیقات خوبی در زمینه داروسازی انجام شده است و در زمینه های مختلف دارویی تحقیقات بیشتری در حال انجام می باشد که بایستی محققین در این حوزه در این گونه جلسات دعوت شده و نظرات خود را بیان کنند.

خانم رویا اسدی گفت، در مورد رتبه صادرات ایران در پاکستان که از ۴۰ در ۲۰۱۲ به ۲۸ در ۲۰۱۶ رسیده است و این نشانگر تاثیر روابط می باشد. در زنجیره ارزش فولاد که یکی از موانع در مسیر صادرات به پاکستان می باشد بایستی به طور جدی به آنها توجه شود.

آقای قوام، معاون تجارت خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان سوال کرد، میزان پیشرفت و دستیابی به اجرایی کردن موافق نامه تجاری ترجیحی بین ایران و پاکستان در چه مرحله ای می باشد؟

آقای محمد رفیع سرکنسولگر پاکستان گفت، موافقنامه ترجیحی در سال ۲۰۰۸ امضاء شد ولی چیزی که فراتر از تعرفه ترجیحی وجود دارد بحث تجارت آزاد می باشد. به طوریکه تعرفه ترجیحی زیر مجموعه تجارت آزاد قرار می گیرد. در تعرفه هایی که بین ایران و پاکستان بوده است، ۳۳۸ قلم کالا از طرف پاکستان به ایران و ۳۳۸ قلم کالا از طرف ایران به پاکستان صادر گردیده است در صورتیکه اقلام بیشتری برای صادرات هست که تعرفه ای برای آنها تعریف نگردیده است و امکان صادرات آنها وجود ندارد.

مورد بعدی در خصوص هزینه و تعرفه های گمرکی می باشد که در این زمینه گله مندی وجود دارد که ۱۰٪ از کامیونها دریافت می گردد ولی این به صورت ۸۰٪ برای کشور پاکستان تحمیل می گردد و این هزینه ها باعث می شود بازرگان در نهایت قیمت کالای خود را افزایش دهد.

مورد دیگر، تأیید اوراق و مدارک از سوی کنسولگری جمهوری اسلامی ایران می باشد که بابت بارنامه هایی که برای کامیون های پاکستانی صادر می شود چیزی در حدود ۱۰۰ هزار روپیه دریافت می شود و این هزینه ای بسیار زیاد می باشد در صورتیکه کنسولگری پاکستان هیچ هزینه ای را دریافت نمی کند. پس بایستی تلاش کنیم که این موارد را حل کنیم و به نتیجه مطلوب برسائیم.

خانم حجتی، شرکت پارسان دی سمبل، ضمن معرفی شرکت خود گفت، تناژ صادرات خرمای شرکت ما با کارت بازرگانی

صورت نمی گیرد و مشتری به خاطر هزینه های گزاف حاضر نیست که از طریق گمرک صادرات خرما شرکت صورت پذیرد و به همین دلیل صادرات خرما به پاکستان جزء صادرات شرکت به حساب نمی آید. به عبارتی مشتری حاضر به پذیرش کالا از طریق مبادی رسمی کشور نمی باشد. اکنون تنها صادرات ما از طریق بازارچه های مرزی فروش در مرز میلک می باشد. علی رغم پیگیری های صورت گرفته از طریق دفتر کنسولگری پاکستان در زاهدان هیچگونه همکاری در این زمینه صورت نپذیرفته است و همچنان در صادرات خرما مشکلات وجود دارد.

آقای صادقی، سوال خود را اینگونه مطرح کرد که در مورد تسهیل مراودات بانکی و ضمانت نامه های بانکی چه کمک هایی دولت پاکستان می تواند بنماید؟

آقای محمد رفیع، سرکنسولگر پاکستان در ایران گفت، این بزرگترین مشکل می باشد و ما فکر میکنیم که زمانی این مشکلات برطرف شود می توانیم بحث صادرات را به نحو بهتری دنبال کنیم. در جلسه ای که بین رئیس کل بانک مرکزی ایران و هیات تجاری از پاکستان به همراهی سفیر پاکستان در ایران برگزار گردید، یک توافقنامه بین طرفین در تاریخ ۱۳ آوریل ۲۰۱۷ به امضاء رسید. پس از برطرف شدن تحریم های سازمان ملل علیه ایران، بانک دولتی پاکستان همکاری خود را با بانک های ایرانی شروع نمود، اما متاسفانه بانک های خصوصی پاکستان حاضر به همکاری نگردیدند. براساس توافقنامه ذکر شده بالا مقرر گردید یک حساب در بانک مرکزی پاکستان و بانک مرکزی ایران افتتاح شده و در این حساب ۵۰ میلیون دلار در حساب بانک ایرانی و پاکستانی سپرده گذاری گردد و زمانی که صادرات از کشور شما صورت پذیرد از پولی که بانک مرکزی پاکستان در ایران سپرده است، مبلغ مورد نیاز پرداخته می گردد و به همین ترتیب به صورت برعکس این موضوع می تواند اتفاق افتد یعنی زمانی که صادراتی از پاکستان به ایران صورت می پذیرد، مبلغ صادرکننده از پولی که بانک ایرانی در پاکستان سپرده گذاری کرده است، پرداخت می گردد. پس از امضاء این توافقنامه با اعلام بیانیه بانک دولتی پاکستان مقرر شد که گشایش اعتبار اسنادی در تمامی بانک های پاکستان صورت گرفته و اگر در این زمینه مشکلی بوجود آید، بانک دولتی پاکستان آن را متعهد گردد. اگر به سایت بانک مرکزی پاکستان مراجعه شود، می توان این بیانیه را ملاحظه نمود. متاسفانه بانک مرکزی ایران بیانیه ای را برای بانک های زیر مجموعه خود در زمینه گشایش اعتبار اسنادی صادر نکرده است. در طی مکاتباتی که از سوی سفیر پاکستان و نماینده بانک دولتی پاکستان صورت پذیرفت، این مساله پیگیری گردید و اکنون منتظر پاسخ از طرف آنها هستیم که انشالله همکاری از سوی بانک مرکزی ایران صورت پذیرد.

آقای امیدوار، مدیر صادرات شرکت سیمان ممتازان گفت، صادرات سیمان از طریق مرزهای تفتان و پیشین به پاکستان صورت می پذیرد. صادرات زمینی سیمان تا مرز تفتان و پیشین همراه با مشکلاتی می باشد و اگر با ریل صورت پذیرد بسیار بهینه تر خواهد بود. حمل ریلی به دلیل عدم همخوانی خطوط ریلی ایران با پاکستان نمی تواند صورت پذیرد و در مرز تفتان بایستی واگن به واگن بار خالی شده و مجدد بارگیری شود که برای هر دو طرف هزینه بردار خواهد بود و اگر این مشکل برطرف شود هزینه ها صرفه جویی و راندمان بالاتر خواهد رفت.

آقای محمد رفیع پاسخ داد، متاسفانه خطوط ریلی پاکستان قدیمی می باشد و با خطوط ریلی فعلی کشور ایران همخوانی ندارد و راه آهن خط کویت به تفتان دارای خط قدیمی و کهنه است. اما این مشکل بصورت قرار گذاری خطوط ریلی جدیدی

بین خطوط ریلی قدیمی برطرف شده است و هر دو طرف می توانند از این خطوط ریلی استفاده نمایند و با توجه به غنی بودن صنایع فولاد و آهن و دانش و تخصص موجود در ایران، کشور ایران می تواند خطوط ریلی جدیدی را در کشور پاکستان راه اندازی نماید.

یکی دیگر از حضار در مورد زمان طولانی صدور ویزا سوال نمود که آقای محمد رفیع گفت، زمان صدور ویزا حداکثر سه روز می باشد و اگر این زمان طولانی است آن را پیگیری و حل خواهیم نمود.

در ارتباط با پروسه صدور ویزا همانگونه که کنسول محترم فرمودند این فرآیند سه روزه خواهد بود. اما در خصوص اسنادی که صحبت شد، دعوت نامه ها یا اصل نامه از اتاق بازرگانی دریافت می گردد. ایشان افزود که سیاست صدور ویزا بین اسلام آباد و تهران تعیین می شود و مسئولینی مثل آقای رانجا نمی توانند که اعمال نظر داشته باشند. هرچند که اخیراً پیشنهاد تغییر راهکار را دادند به این شکل که دعوتنامه ها را ارسال کنند و اینکه حتما دعوت نامه ارسال شود و بعد از آن نامه ای از طرف اتاق بازرگانی ارسال شود به آقای رانجا و ایشان نامه را برای معرفی نامه بازرگان می زنند. با تمام این تفاسیر متأسفانه این موضوع تحت عنوان اصل اوراق به قوت خود باقی هست و پیشنهاد می کنند که حتما در همایش کراچی شرکت کنید و در آنجا جلسه ای را تعیین خواهند کرد که می توان با وزیر و معاونین این موضوع را مطرح کنید تا در آنجا بررسی شود چرا که با توجه به رویه اخیر فقط ویزاهای متعدد الخروج سه ماهه برای بازرگانان ایرانی صادر می شود و تمدید این ویزاها فقط در خود کشور پاکستان امکان پذیر هست. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران ویزاهای ۶ ماهه و ۱ ساله را به راحتی صادر می کند. برای حل این موضوع تاکید می کنند که حتما در کراچی حضور پیدا کنید تا با خود مقامات مستقیم صحبت کنید.

یکی از حضار سوال کرد، در مورد نمایشگاه های صنایع غذایی مانند نمایشگاه اکسپو سوال نمود.

آقای رانجا، بروشورها، کاتالوگ ها و پوسترهایی را در اختیار شما قرار میدهند که صنایع غذایی مربوطه را هم شامل می شوند و شما می توانید از آن ها کپی تهیه کنید. اطلاعات کامل و زمان برگزاری از جمله در زمینه غذایی در این بروشورها وجود دارد.

آقای محمد رفیع گفت، با تشکر از جناب آقای طبیب زاده و همکاران ایشان برای برگزاری این جلسات. من دبیر انجمن صنعت پخش هستم، پخش مویرگی که مایحتاج مردم را تامین می کند، ۸۵٪ مایحتاج عمومی مردم. حضور برنج پاکستانی در بازار یک مقدار کمتر شده است از زمانی که برنج هندی وارد شد. در گذشته برنج باسماتی پاکستان بسیار بیشتر در بازار بود. به دلیل محدودیت های آبی متاسفانه تولید داخل برای مصرف جوابگو نمی باشد و به همین جهت همواره وارد کننده برنج بوده ایم. اگر امکان داشته باشد زمینه هموار سازی مرادفات با پاکستان بهتر شود و بروکرسی های اداری کمتر شود تا ما بتوانیم کمبود برنج را از طریق انجمن یا به کمک اتاق بازرگانی وارد کنیم.

یکی دیگر از حضریان سوال خود را اینگونه مطرح کرد که مشکلات واردات از طرف ماست یا از طرف مقامات پاکستانی است؟ آقای محمد رفیع ادامه داد، مشکل واردات نیست. مشکل این است که برنج هندی جایگزین شده و مشکلات بروکرسی اداری از طرف پاکستان این مسئله را تشدید کرده است.

به طور مختصر ایشان گفتند که اگر مشکل خاصی هست اعلام بفرمایید، در غیر این صورت ما خودمان برای صادرات محصول به ایران سعی می کنیم که مشکلات را کاهش دهیم چون به نفع خودمان است. در مورد برنج هندی هم گفتند که اخیراً اتحادیه اروپا اعلام کرده که مقدار تراپسایکل آزول که نوعی آفت کش یا حشره کش هست درصد این سم در برنج هندی بسیار زیاد است. به همین دلیل از صادرات برنج هندی به اروپا جلوگیری شده و بخش اعظمی از نیاز اتحادیه اروپا را پاکستان تامین می کند. مورد دیگر اینکه اگر فقط نوع خاصی از برنج قیمتش بالا رفته باشد، آن را هم اعلام کنید یا اگر فقط برای واردات به ایران این قیمت بالا هست به من اعلام کنید تا من پیگیری کنم.

یکی از حاضرین در جلسه گفت، ما در بازار مواد پتروشیمی فعال هستیم. لطفا توضیحاتی در خصوص بازار مواد پتروشیمی در پاکستان و قابلیت های صادراتی مواد پتروشیمی ایران به پاکستان ارائه فرمایند. یکی از حضار پرسید آیا به راحتی می توانیم شرکت به ثبت دهیم، هزینه چقدر است و در چه مناطقی بهتر است که ثبت صورت پذیرد. آیا با ثبت شرکت، تاثیر مثبتی در کارهای بازرگانی ما اتفاق می افتد و در زمینه خشکبار، بازار پاکستان چگونه می باشد؟ مالیات این فعالیت ها چگونه است؟

بله شرکت می توانید به ثبت دهید. شهر کراچی مرکز تجاری می باشد. مرکز فرهنگی لاهور و مرکز سیاسی اسلام آباد می باشد. از مشوق های مختلفی می توانید با ثبت شرکت استفاده ببرید. محدودیتی برای انتقال پول و منابع مالی وجود ندارد و می توانید حساب باز کنید و سود حاصله را به صورت ارزی و دلار از کشور خارج کنید. مخصوصاً اگر بازرگانان خانم شرکت کنند از امتیازات بیشتری می توانند استفاده کنند. در زمینه مالیات هم بستگی به حوزه فعالیت دارد. بعضی از فعالیت ها ۳ تا ۵ سال از مالیات معاف هستند. مالیات وجود دارد اما خیلی بستگی به حوزه کاری دارد و ایرانی ها هم می توانند حساب باز کنند.

یکی از حضار، خانم صادقی گفت، من عضو کمیته برند و بسته بندی اتاق و انستیتو بسته بندی ایران. متاسفانه ضعف در بسته بندی یکی از مشکلات مهم ایران و همچنین کشور پاکستان می باشد. ایران در صنایع بالا دستی بسته بندی به نسبت پاکستان به دلیل صنعت پتروشیمی که دارد و صنایع کوچکتر آن مثل شیشه و پلاستیک مزیت های بهتری دارد. اما کشور

پاکستان در چند سال اخیر پیشرفت بهتری به نسبت ایران داشته در صادرات اقلامی که بسته بندی شدند. با توجه به تاکید جناب آقای طبیب زاده بر توسعه محصولات صادراتی جنوب استان و تشابه این محصولات با محصولات پاکستان، اگر امکان استفاده از دستاوردهای پاکستان در این زمینه باشد می تواند به ما و استان کمک شایانی کند.

آقای سلاجقه از دفتر وزارت امور خارجه گفت، به طور مختصر در رابطه با وزارت خارجه صحبت می کنم. تغییر سیاست های وزارت خارجه از توجه صرف به امنیت ملی به سمت دیپلماسی اقتصادی در چند سال اخیر منجر به تقسیم کشورها به دو نوع شده است. کشورهایی که در تحریم وجود دارند و کشورهایی که به عنوان حصار از آن ها یاد می کنیم. پاکستان و روسیه و عمان از کشورهایی هستند که خواستار شکسته شدن این حصار هستند و هیئت پاکستانی بسیار پیگیر صورت گرفتن این ملاقات بوده اند. در روابط خارجی و تجارت بین الملل بحث ظرفیت های موجود و فرصت های پیش رو از اهمیت خاصی برخوردار هستند. خواهش میکنم که از این فرصت استفاده کنید و در نمایشگاه اکسپو شرکت نمایید. با تشکر از جناب آقای طبیب زاده برای برگزاری این جلسات. ما خواستار اضافه شدن کرمان به مثلث گردشگری ایران هستیم.

آقای حسینی گفت، پاکستان هم مثل ایران درگیر بروکراسی های زیادی می باشد. صادرات غیر نفتی ایران حدود ۴۴ میلیارد دلار در سال گذشته بوده که حدود ۲ میلیارد و ۱۶۰ میلیون دلار مربوط به استان کرمان بوده است. کرمان جز استان های برتر کشور می باشد. به زودی کرمان قطب فولاد کشور می شود. بحث تجارت آزاد با پاکستان به صورت پایلوت در کرمان اجرایی شود.

آقای طبیب زاده گفت، ما می خواهیم که میز پاکستان را در اتاق کرمان تشکیل دهیم تا ببینیم زمینه انجام این اقدامات چگونه باید باشد. مثل بانک صحران عمان که به ایران آمده و امکان انجام مراودات بانکی را فراهم کرده است. ترجیح ما این است که با کشور پاکستان به طور مستقیم مراودات تجاری داشته باشیم. بانک های پاکستان می توانند از طریق بانک صحران مبادلات بانکی را انجام دهند. بر اساس آمار گمرک، سال گذشته ۱۹۵ میلیون دلار صادرات کرمان به پاکستان بوده که با توجه به ۸۰۰ میلیون دلار صادرات ایران به پاکستان رقم خوبی می باشد. باید اهداف عددی بگذاریم برای افزایش میزان صادرات به پاکستان و رقم فعلی را ۵ برابر کنیم. هر نوع استنادردی که مورد نظر پاکستان باشد را استنادارد کرمان و آقای بیگ زاده آمادگی دارند که انجام دهد و اتاق کرمان هم در این راستا کمک های خود را انجام خواهد داد. ایشان در پایان از همه حضار تشکر نمود.